

Terug naar Terschelling

Martin Scherstra

Drie zussen

herenigd

door het lot

Roman

TERUG NAAR TERSCHELLING

Martin Scherstra

TERUG NAAR
TERSCHELLING

Uitgeverij Zomer & Keuning

ISBN 978 94 0190 314 1
ISBN e-book 978 94 0190 326 4
ISBN Grote Letter 978 94 0190 327 1
NUR 344

© 2014 Uitgeverij Zomer & Keuning, Utrecht

Omslagontwerp Villa Grafica

www.martinscherstra.nl
www.zomerenkeuning.nl

Alle rechten voorbehouden

Hoofdstuk 1

Bente Westra had altijd wel geweten dat er een moment zou komen waarop haar leven drastisch zou veranderen. Ze had alleen niet kunnen vermoeden wanneer, maar nu was het zover.

‘Zoiets zeg je toch niet?’

‘Waarom niet?’ reageerde Bente terwijl ze een platte doos op de toonbank plaatste. Ze was een knappe vrouw van in de veertig met glanzend, donkerblond haar dat onder haar witte wollen muts uit piekte. De kraag van haar winterjack was hoog opgeslagen en om haar met bont gevoerde laarzen vormden zich kleine waterplassen op de plankenvloer. ‘Het is algemeen bekend op Terschelling,’ zei ze met een twinkeling in haar prachtige amethistkleurige ogen, ‘dat Gerrie Kooistra door het ongeluk wordt achtervolgd. Haar ongelukjes variëren van alledaags tot ongewoon tot regelrecht bizar!’

Sieuwke Kobus schudde afkeurend het hoofd, waardoor de pompons van haar Laplandmuts zachtjes mee bewogen. Haar mond veranderde in een zuinig streepje en haar met potlood aangedikte wenkbrauwen zakten omlaag. ‘Gerrie is een schat,’ mompelde ze, terwijl ze het vuur oppoekte in de kleine houtkachel die het verwarmende middelpunt van de winkel vormde. ‘Een beetje simpel misschien, maar ze heeft een gul hart.’

‘Mijn hemel, Sieuwke,’ verzuchtte Ruurd Jan Torensma. Hij was een forse, lange man met een ongeschoren kin die zo op het eerste

gezicht nogal dreigend overkwam, maar in werkelijkheid was hij de vriendelijkheid zelf. Hij was loodgieter en een goede vriend van Bente. ‘Bente is beslist geen uitzondering. Ik denk er precies zo over.’

Bente wierp hem een veelzeggende blik toe. Haar lippen vormden een dankjewel. Ruurd Jan nam met een vriendelijke knik het bedankje in ontvangst.

‘Gerrie is anders dan de meeste vrouwen,’ merkte Douwe Prins op. Hij was net achttien geworden en zou binnenkort voor een halfjaar naar Australië vertrekken om te backpacken in de outback. Hij was minstens even lang als Ruurd Jan, maar slanker en minder gespierd, en zijn sluke zwarte haar viel losjes op zijn schouders. Zijn donkere ogen schitterden ingenomen. ‘Maar dat figuurtje van haar, oehhala! Dat is een heel ander verhaal!’

Sieuwke keek hem aan met een misprijzende blik in haar muiskrijze ogen. ‘Je moest je schamen, Douwe Prins. Gerrie is een kwarteeuw ouder dan jij, ze had je moeder kunnen zijn.’

Bente, die wel begreep dat de jongen Sieuwke aan het plagen was, schoot in de lach. Ze had een zwak voor Douwe, altijd al gehad. Hij was de zoon van goede vrienden van haar uit West-Terschelling. Zijn vader Peet werkte als kapitein voor Rederij Doeksen op de veerboot Koegelwieck, een van de twee veerboten die voor de sneldienst gebruikt werd. Zijn moeder Harmien had nog bij Bente in de klas gezeten. Het contact was altijd goed gebleven. ‘Of zelfs je beppe!’

Douwe grinnikte schaapachtig. ‘Beppe mocht willen dat ze er nog zo goed uitzag, Bente.’

Yde Talsma, drogist in West-Terschelling en ook een goede vriend van Bente, warmde zijn handen boven de kachel. Hij had het verlopen uiterlijk van een filmster uit een ander tijdperk. ‘Weten jullie nog toen zij in de bruidstaart van Gosse en Riemke viel? Of die keer dat ze door een ekster werd aangevallen?’

‘En van de zomer, toen ze naakt in de dakgoot van haar huis stond,’ kon Ruurd Jan zich nog een vrolijk voorval herinneren, waarbij zijn grijsblauwe ogen ondeugend begonnen te fonkelen. Toen hij Douwe zag fronsen, vervolgde hij: ‘Tijdens het douchen kwam Gerrie erach-

ter dat er een mus haar badkamer was binnengevlogen. In haar pogingen om het arme beest te verjagen gooide zij per ongeluk haar badhanddoek naar buiten, en ze klom uit het raam om hem weer te pakken. Het raam viel in het slot...'

'En natuurlijk was onze casanova in de buurt om de dame in nood te helpen!' hikte Sieuwke, die er de humor nu toch ook wel van kon inzien.

De vrijgezelle Ruurd Jan grijsde van oor tot oor. 'Hé, dat spreekt toch vanzelf!'

Aan weerszijden van de toonbank van Sieuwkes souvenirwinkel op postzegelformaat weerklonk gelach. De winkel was klein, de knoestige balken deden hun best het oude dak te dragen, de gangpaden tussen de volgepropte stellages waren smal; het winkeltje voldeed dan misschien niet geheel aan de moderne eisen, maar het was een begrip in de omtrek. Bij Sieuwke was geen nee te koop. De planken en vitrinekasten puilden uit met souvenirs en streekproducten, die zelfs nu in de winter nog hun weg vonden naar toeristen, dagjesmensen en ook de eilanders. Het winkeltje ademde een gemoedelijke sfeer. Hier en daar was kerstversiering opgehangen en boven de deur knipperde in rode neonletters FIJNE FEESTDAGEN.

Terwijl het gezelschap opgewekt herinneringen bleef ophalen aan de ramspoed van de onfortuinlijke Gerrie, maakte Bente de doos open. Het licht van de tl-buis boven de toonbank bescheen de inhoud: twaalf ronde glazen potten, gevuld met een donkerrode, stroperige vloeistof en afgesloten met een goudkleurig deksel.

Bente pakte een pot uit de doos en hield hem tegen het licht. De kleur zag er goed uit, stelde ze tevreden vast. Nog even dieproud als op het moment waarop de kokendhete gelei in de pot was geschonken.

Zelfgemaakte jam van cranberry's volgens een oud familierecept. Terschellinger Veenbescompote, dat was de naam die Bente aan de jam had gegeven toen zij het recept van haar moeder Anna had overgenomen. Het was altijd een goed bewaard familiegeheim geweest en als het aan Bente lag, zou dit ook altijd zo blijven.

Twee jaar geleden had ze het bedrijf van haar moeder overgenomen en onder haar leiding was de veenbesfarm in korte tijd uitgegroeid tot een succesvolle onderneming. Anna's wens was altijd geweest dat haar drie dochters in het bedrijf zouden komen werken, maar dat was niet gebeurd.

Doutzen was jaren geleden met haar man André naar Griekenland geëmigreerd, waar zij volgens eigen zeggen een goedlopende bed and breakfast runden. Karen was na de scheiding van haar ouders bij haar vader in Groningen gaan wonen, waar ze ook na zijn dood was gebleven.

Bente liet haar blik over het label op de jampot glijden. De naam 'Terschellinger Veenbescompote' was in bloedrode letters gedrukt, met daaronder een afbeelding van een takje vol rode, peervormige bessen. 'Het rode goud,' fluisterde ze voor zich uit.

'Wat zeg je?' Ruurd Jan keek haar vragend aan.

'O, niets.' Bente stopte de pot terug in de doos. 'Ik dacht alleen even hardop.'

Sieuwke liep naar haar plaats achter de toonbank en wierp een blik in de doos. 'Je komt als geroepen. Ik ben bijna door mijn voorraad jam heen.'

'Terschellinger Veenbescompote, Sieuwke,' verbeterde Yde haar. 'Bentes jam is niet zomaar een jam, hoor.'

Sieuwke zag het probleem niet. 'Of er nu geplette cranberry's of aardbeien in die potten zitten, het is mij om het even. Mijn klanten zijn er dol op. O ja, ik kan ook nog wel een paar flessen vruchtensap gebruiken, famke.'

In gedachten maakte Bente een notitie. 'Ik kom morgen wel een doosje brengen.'

Het heldere getingel van de koperen scheepsbel die aan de binnenkant van de deur aan een haak was opgehangen, deed het gesprek verstommen.

'Mem?' In de deuropening verscheen een jong meisje met helderblauwe ogen en een buitenboordbeugel. De dikke winterjas van zwarte wol met capuchon, de witte mohair sjaal en de pastelblauwe snow-

boots beschermden haar tegen de bittere winterse kou die Nederland nu al vanaf de laatste week van november in zijn ijzeren greep hield. ‘Ben je klaar?’ vroeg het meisje aan Bente. ‘Janko en ik willen naar huis. We staan te vernikkelen van de kou en bovendien is het weer gaan sneeuwen.’

Een Duitse herder, geelbruin van kleur en hier en daar met grijs doorschoten, stevige poten en een mooie schrandere kop, probeerde binnen te komen maar werd door het meisje bij zijn halsband vastgehouden. Het dier blafte hard en kwispelde daarbij uitgelaten met zijn grote pluimstaart.

Achter hen in de haven dwarrelden dikke sneeuwvlokken uit de grauwe lucht. De sneeuw bedekte het landschap onder een dikke deken. Door het gure weer had zich een dunne laag ijs op het donkere, zilte water gevormd. In het schijnsel van de Brandaris die onophoudelijk zijn lichtbundel over het dorp en de haven liet glijden, meerden twee vistrawlers aan. Mistflarden verzamelden zich boven het land en elke drie seconden loeide de misthoorn.

Bente wierp haar dochter een warme glimlach toe. ‘We komen er zo aan, Geertje.’

‘Waarom kom je niet gewoon binnen, kind?’ vroeg Sieuwke. Zij voelde de kou naar binnen trekken en trok haar muts dieper over haar oren. ‘Dit is toch geen weer om buiten te blijven?’

Geertje wees op het bordje naast de deur, VERBODEN VOOR HONDEN. ‘Ik wil Janko niet alleen buiten laten.’

Ruurd Jan knielde voor de hond neer en kroelde zijn grote kop. ‘Hé vent, hoe is het met jou? Houd je het nog een beetje vol bij al dat vrouwvolk?’

Janko, die de man goed kende, liet hem zijn gang gaan en likte zijn gezicht.

‘Die hond heeft volgens mij niets te klagen,’ lachte Douwe. ‘Hij ziet er goed uit voor zijn leeftijd. Hoe oud is Janko nu eigenlijk?’

‘Tien, elf jaar,’ dacht Geertje. ‘Misschien zelfs iets ouder.’

‘Beppe zal het wel weten,’ zei Bente. Ze keerde zich naar een hoek in de winkel, waar een oudere vrouw op een stoel in een tijdschrift zat

te bladeren. Janko was haar hond. Tot nu toe had ze zich niet met de anderen bemoeid. ‘Mem?’

Anna Bakker was een slanke, niet onknappe vrouw die nog vijftien-zestig jaar moest worden. Ze droeg een enkellange winterjas van donkerbruine wol over haar kleren. Een kleurige hoofddoek bedekte haar vlasblonde krullen. Haar fletsblauwe ogen namen Bente vragend op. ‘Ja?’

‘Douwe wil weten hoe oud Janko is, mem.’

Anna legde het tijdschrift weg en zocht het gezicht van Douwe. ‘O, Janko is al zeker twaalf jaar bij ons, jongen.’

De herdershond begon opnieuw te blaffen toen hij de stem van zijn baasje herkende. Geertje hield het dier stevig vast bij zijn halsband. ‘Ze komt zo.’

‘Hoe oud kan zo’n beest worden?’ vroeg Sieuwke.

‘Dat zou ik je niet kunnen vertellen,’ antwoordde Anna, en ze maakte aanstalten om te gaan staan. ‘De houdbaarheidsdatum van een herder wil nogal eens variëren van... Ho!’ De anderen zagen de oudere vrouw op haar benen wankelen en weer kreunend in de stoel terugzakken. Van het ene op het andere moment was haar gezicht veranderd in een asgrauw masker.

Het was alsof Bente een ijskoude hand om haar hart voelde. ‘Mem?!’ In een paar passen was ze bij haar moeder. Bezorgd knielde ze voor Anna neer en ze pakte haar handen vast. De knokige handen voelden ijskoud aan. Anna’s ademhaling ging met horten en stoten en de glans in haar anders zo sprankelende ogen was verdwenen. ‘Mem, wat heb je?’

De anderen hielden geschrokken hun adem in en bleven op afstand. Bij de deur begon Janko erbarmelijk te janken. Hoewel het dier haar niet kon zien, voelde hij intuïtief aan dat er iets met zijn baasje aan de hand moest zijn.

‘Beppe?’ Geertje had grote moeite om de herdershond vast te houden. Vanaf de plek waar ze stond had zij geen zicht op haar moeder en grootmoeder. Ze kon alleen de ongeruste stem van Bente horen. Voor de rest moest ze afgaan op de reeks emoties die over de gezich-

ten van Siewwke, Douwe, Ruurd Jan en Yde gleden. En die uitdrukkingen maakten haar bang. ‘Mem, wat is er met beppe?’

Anna Bakker hing bewegingloos achterover in de stoel. Haar ogen waren gesloten, maar tot Bentes opluchting leek haar hartslag rustiger te worden en begon haar gezicht langzaam weer kleur te krijgen.

Bente probeerde kalm te blijven, hoewel er van alles door haar hoofd spookte. Wat was er met mem aan de hand? Haar moeder was nog geen dag in haar leven ziek geweest en zelfs nu nog werkte zij af en toe mee in het bedrijf. Was dat het misschien? Vergde zij te veel van zichzelf? Liet haar lichaam haar op deze manier weten dat ze het kalmer aan moest doen?

Voorzichtig klopte Bente met haar vingers op de slappe wangen. ‘Mem?’

Anna opende haar ogen. Toen ze de bezorgde blik van haar oudste dochter zag, glimlachte ze geruststellend. ‘Maak je geen zorgen, famke. Ik voelde me even slap worden, maar ik ben er weer, hoor.’

‘Weet je het zeker?’

‘Ja,’ antwoordde Anna, waarbij ze even opzettelijk het oogcontact met haar dochter vermeed. ‘Heel zeker. Help me overeind, wil je?’

Er ging een zucht van verluchting door de souvenirwinkel toen Anna rechtop ging zitten. ‘Toe maar, Geertje,’ zei Siewwke tegen het meisje dat met een verbeterd gezicht in de deuropening stond te wachten en grote moeite had om Janko buiten de winkel te houden. Het dier rukte uit alle macht aan de riem en beet er grommend in. ‘Gaan jullie maar naar haar toe.’

Dankbaar duwde Geertje de deur verder open, waarbij de deurbel luid klingelde, en ze vloog de winkel in, voortgetrokken door de wild blaffende herdershond. ‘Beppe!’

Dolblij sprong Janko tegen zijn baasje op en hij begon de oude vrouw uitvoerig te likken. Anna sloeg haar armen om het dier heen. ‘Lieve hond. Je bent braaf, hoor.’

‘Is alles goed met u, beppe?’ wilde Geertje weten.

Vanonder het grote harige lijf van Janko klonk een gesmoord: ‘Jazeker, lieverd. Ik voel me nu weer kiplekker.’

‘Nou, ik dacht toch echt even dat je er tussenuit was gepiept, Anna,’ merkte Yde op.

‘Anna is een taaie, hoor,’ zei Ruurd Jan. ‘Die overleeft ons nog allemaal!’ Maar de lach om zijn mond kwam niet overeen met de verontruste blik in zijn ogen.

Anna duwde de hond van zich af. ‘Af nu, Janko. Het is mooi geweest.’ Het dier luisterde en gaf haar de ruimte om op te staan.

Sieuwke kwam aanlopen met een rolletje snoep. ‘Wil je een druivensuikertje? Daar knap je meteen weer van op.’

Bente hielp haar moeder bij het opstaan. ‘Voel jij je echt weer oké, mem? Misschien moeten we de dokter waarschuwen...’

‘O, alsjeblieft, zeg!’ onderbrak Anna haar dochter. De kleur in haar gezicht was nu weer helemaal terug, evenals de levenslust in haar ogen. ‘Maak niet zo’n drukte. Ik zal vandaag te weinig hebben gegeten en te veel hebben gedaan. Een goede maaltijd en ik ben weer helemaal de oude!’ Ze stak een arm door die van Geertje, terwijl Janko uitgelaten om hen heen drementelde. ‘Zullen we maar gaan?’

Bente wisselde een snelle blik met de anderen en haalde haar schouders op. ‘Goed dan.’ Ze besloot het voorval te laten voor wat het was. Als haar moeder zei dat zij zich nu weer goed voelde, dan moest ze daar maar op vertrouwen. ‘We gaan naar huis. Doetie en Joke wachten op ons.’

Toen de vrouwen en de herdershond de souvenirwinkel hadden verlaten, werd er nog even over het voorval nagepraat. Ruurd Jan krabde aan zijn ongeschoren kin. ‘Ik vond Anna er slecht uitzien. Jul-lie?’

Sieuwke sloot de kassa af. ‘Ze was even totaal van de wereld.’

‘Ligt het aan mij, of is ze weer afgevallen?’ vroeg Douwe.

Yde knikte. ‘Het zou de flauwte kunnen verklaren. Ze eet te weinig.’

‘Anna werkt nog steeds mee in het bedrijf,’ dacht Ruurd Jan hardop, terwijl hij door het raam naar buiten keek waar de wereld meer en meer op een afbeelding van een kerstkaart begon te lijken. ‘Misschien is ze oververmoeid.’

Siewwke knikte instemmend. ‘Dát, en te weinig eten, zouden een oorzaak kunnen zijn.’

Ruurd Jan trok zijn handschoenen aan. ‘Nou ja, wat het ook is, ze zag er in ieder geval weer een stuk beter uit toen ze wegging. Zeg, ik ga ook maar eens op huis aan.’

‘Ik ook,’ knikte Douwe.

Yde trok de kraag van zijn winterjas omhoog. ‘Als jullie het niet erg vinden, loop ik een stukje met jullie op.’

Siewwke stapte achter de toonbank vandaan. ‘Dan zal ik jullie even uitlaten, mannen.’

En daarmee was voor het viertal de zaak afgedaan.

*

Anna keek naar de grote kerstboom die de plaatselijke middenstand in het midden van het plein had neergezet. De lichtbundel van de vuurtoren bescheen voor een moment de piek, een zilveren engel met gespreide vleugels. Een week eerder had de burgemeester van Terschelling hem onder luid gejuich van de eilanders geplaatst en ze was blij verrast te zien dat de engel nog steeds op zijn plaats zat na de heftige sneeuwstorm van de vorige dag.

De kerstverlichting knipperde. Dezelfde verlichting die er andere jaren altijd zo vrolijk had uitgezien en haar een gevoel van warmte en hoop had gegeven, zag er nu oud en troosteloos uit. Een eenzame kerstbal bewoog zachtjes mee op de wind en liet een zacht getingel horen. De misthoorn schalde opnieuw over het eiland.

Anna zuchtte. De hele dag had ze zich al neerslachtig gevoeld; een zwaar en loom gevoel van melancholie, een knagend weten dat ook dit jaar haar gezin met kerst niet compleet zou zijn. Anna's tweede dochter Doutzen en haar man André waren ruim vijftien jaar geleden naar Griekenland geëmigreerd, waar zij een hotel in het plaatsje Kardamena op het eiland Kos hadden gekocht en opgeknapt om er een bed and breakfast in te beginnen. Af en toe lieten zij iets van zich horen; met haar verjaardag kwam er altijd een grote bos witte rozen,

haar lievelingsbloemen, maar Anna kon zich niet meer herinneren wanneer zij hen voor het laatst in haar armen had gesloten.

En ook Karen, die na de dood van haar vader in Groningen was blijven wonen, was geen ster in het onderhouden van contact. Zo nu en dan kwam er een lief kaartje, maar dat was dan ook alles. Via via had Anna gehoord dat haar jongste kind bij een uitgeverij werkte en dat haar vriend piloot was bij de vliegbasis Leeuwarden. Maar dat had ze van horen zeggen. Zeker weten deed ze dit niet.

Ach, haar kinderen hadden natuurlijk recht op een eigen leven, dat begreep ze ook wel, maar was het nu zo veel gevraagd om een beetje rekening met haar te houden? Ze werd er immers ook niet jonger op. Het leek wel alsof iedereen het tegenwoordig te druk had om zich om haar te bekommeren.

Over het water klonk het tromgeroffel van de plaatselijke drumband die in het oude paviljoen op de pier aan het oefenen was voor de jaarlijkse kerstviering.

Anna staaarde omhoog naar de engel in de piek van de kerstboom. Een engel, dacht ze. Hoe toepasselijk. Bente was een engel. Gelukkig kon ze altijd op haar oudste dochter rekenen. Het was Bente geweest die haar door de moeilijke periode na de scheiding had geholpen en die haar had getroost toen eerst Karen en later Doutzen het huis hadden verlaten om buiten de hechte gemeenschap van Terschelling hun geluk te beproeven. Het had haar niet meer dan fair geleken de leiding van de veenbesfarm aan Bente over te doen, omdat Doutzen en Karen nooit zo veel interesse in het bedrijf hadden getoond.

‘Mem?’

Anna was zo in gedachten verzonken dat de stem van Bente nauwelijks tot haar doordrong. Bente was zo anders dan haar andere dochters. In veel opzichten leek ze op haar. Misschien kwam het juist daardoor dat het zo goed tussen hen klikte.

Bente had van kleins af aan belangstelling getoond voor het familiebedrijf dat ooit door haar grootouders was opgezet. En ook na haar huwelijk met vuurtorenwachter Meindert Westra was zij er blijven werken. Na zijn plotselinge overlijden, kort nadat zij het leven aan

hun dochttertje Geertje had geschonken, was Bente naar het ouderlijk huis in Midsland teruggekeerd.

‘Mem, kom je?’

Nu hoorde Anna de stem van haar dochter wel en langzaam maar zeker verdwenen de herinneringen naar de achtergrond. Het had geen zin om stil te staan bij het verleden, besloot ze. Wat schoot je ermee op? Gedane zaken namen nu eenmaal geen keer. Nee, het was goed zo.

Bente stond bij de auto op haar te wachten. Geertje en Janko zaten op de achterbank. De auto was een oude aftandse stationwagen die ooit heel modern was geweest. ‘Een roestbak op wielen,’ zei Geertje altijd, maar Anna wist hoeveel de auto voor Bente betekende. De auto was nog van Meindert geweest en ze kon het niet over haar hart verkrijgen hem van de hand te doen.

Het was opgehouden met sneeuwen en hoog in de lucht brak het grauwe wolkendek op verschillende plaatsen open. Heldere sterren twinkelden aan de indigokleurige hemel. Anna haalde diep adem en zoog haar longen vol frisse lucht. ‘Ik kom eraan, famke.’ En met de tred van de kwieke zestiger die ze was liep ze naar de auto.

*

Doetie Hoekstra had het eerst wel leuk gevonden om samen met haar tienerdochter Joke het avondeten klaar te maken. Maar haar geklets over Teake Atsma begon haar al snel te vervelen. Doetie mocht de jongen helemaal niet, en haar gedachten dwaalden dan ook al gauw af. Maar Jokes schelle, geestdriftige stem bracht haar snel tot de werkelijkheid terug.

‘Heus, mem, Teake is echt niet zoals de mensen zeggen.’ Ze schonk haar moeder haar allerliefste lach. Joke was ontegenzeggelijk een knap meisje. Haar korenbloemblauwe ogen sprankelden en haar blonde krullen schudden heen en weer, terwijl ze met een houten pollepel in de grote pan met erwtensoep stond te roeren die al de hele dag op het fornuis had staan pruttelen. ‘Als je hem beter zou kennen,

zou je het met me eens zijn. Het is een aardige jongen, echt waar. Geertje vindt hem ook leuk...'

'Joke...' Doetie had het idee dat ze overspoeld werd door een stortvloed van woorden. 'Joke,' zei ze nog eens.

'Ja, mem?'

'Heb jij je kamer al opgeruimd?'

Het meisje haalde haar schouders op. 'O, dat kan straks nog wel. Ik vind het juist fijn om eens alleen met jou te kunnen praten. Daar krijg ik niet vaak de kans voor.'

Doetie drukte een kus op het voorhoofd van haar dochter. Ze was een gezette vrouw van halverwege de veertig met een ovaalvormig gezicht, sprekende blauwe ogen en donkerblond golvend haar. In het huishouden van het gezin Bakker-Westra was ze niet alleen schoonmaakster en kokkin en manusje-van-alles, maar ook een goede vriendin. Vandaar dat haar dochter net zo welkom was als zijzelf. Soms voelde het niet eens alsof ze hier op bezoek was. 'Je bent een schat, Joke.'

'Dank je, mem.'

'Maar om je de waarheid te zeggen,' ging Doetie verder, en ze pakte een lepel uit de besteklade, 'heb ik schoon genoeg van dat gebabbel over die Teake Atsma.' Ze doopte de lepel in de pan en proefde van de erwtensoep. 'Vind je het erg als we over hem ophouden?'

'Nee hoor, dat vind ik helemaal niet erg.'

'Wat vind jij helemaal niet erg, Joke?' Geertje kwam binnen, op de voet gevolgd door Bente, Anna en een uitgelaten Janko, wiens vacht glom in het licht van de lampjes in de kerstboom, die in het midden van de woonkeuken stond en zo groot was dat de piek bijna het plafond raakte.

'Jullie zijn terug,' zei Doetie opgewekt. 'En precies op tijd. De erwtensoep is klaar.'

Verlekkerd wreef Anna in haar handen, terwijl ze naar de keukentafel liep die Joke kort daarvoor had gedekt. 'Ik heb honger als een paard!'

‘Nou!’ was Bente het met haar eens, en ze ging naast haar moeder zitten.

Geertje en Joke namen tegenover hen plaats.

‘Ik zei juist tegen mem,’ zei Joke tegen de anderen, ‘dat Teake beslist geen onaardige jongen is.’

Geertje knikte. ‘Hij is best aardig als je hem beter kent.’

Jokes blik kruiste die van haar moeder. ‘Zie je nu wel?’

‘Joke, alsjeblijft,’ verzuchtte Doetie. Ze tilde de pan met erwtensoep van het fornuis en plaatste die in het midden van de tafel op een houten onderzetter.

Joke giechelde achter haar hand. ‘Goed, mem, ik houd wel op over Teake.’

Geertje wilde vragen waarom, maar ze hield haar mond omdat ze de spanning tussen moeder en dochter kon voelen. Ze moest toegeven dat de verhalen die over Teake de ronde deden niet echt positief te noemen waren. Maar op school was hij altijd aardig tegen haar.

Doetie roerde met de soeplepel door de dikke brij van erwten, verse groenten, stukjes spek en rookworst, en pakte het bord van Anna. ‘Ik heb vanmorgen je zomerjas opgehaald, Anna. Maaïke heeft hem keurig gerepareerd.’

De oudere vrouw nam haar bord terug. ‘Ik zal haar bedanken als ik haar zie.’

‘O ja, mem,’ zei Bente, haar bord ophoudend zodat Doetie het kon vullen. ‘Als je tijd hebt, zou ik graag samen het kasboek willen door-nemen.’

‘Later misschien.’

Bente keek haar moeder van opzij aan. ‘Is er iets?’

Anna lepelde wat erwtensoep naar binnen. ‘Nee, wat zou er moeten zijn? Eet nu maar.’

Geertje keek haar grootmoeder onderzoekend aan. ‘Voelt u zich nu weer goed, beppe?’

De lepel bleef even in de lucht hangen. Anna keek haar kleindochter strak aan, zonder te antwoorden. Maar de waarschuwend blik die zij het meisje zond liet niets aan duidelijkheid te wensen over. Geer-

tje liet haar hoofd zakken en pakte haar lepel.

Doetie die nu ook haar eigen bord had gevuld, ging zitten. ‘Voel je je niet goed, Anna? Heb je weer last van hoofdpijn?’

‘Hoofdpijn?’ herhaalde Bente.

Doetie knikte. ‘Daar klaagt ze de laatste tijd vaker over. We zijn er zelfs voor bij de huisarts geweest. Dat weet je toch?’

Bente was met stomheid geslagen. Het nieuws dat haar moeder buiten haar medeweten de dokter had geconsulteerd, schokte haar. Ze had haar wel vaker over hoofdpijn horen klagen, maar dat het zo ernstig was dat ze daarvoor zelfs bij de dokter was geweest, was iets waar ze geen weet van had. ‘Nee, dit is voor het eerst dat ik ervan hoor.’

Doetie liet de pollepel in de pan vallen en keek afkeurend op de oudere vrouw neer. ‘O, Anna,’ zei ze met een diepe zucht van ergernis. ‘Je had het nog zo beloofd!’

Anna leek zich van geen kwaad bewust en knabbelde tevreden op een stukje rookworst. ‘Ik ben het gewoon vergeten te vertellen. Het is toch geen ramp?’

De huishoudster wendde zich tot Bente. ‘Anna klaagt al een poosje over hoofdpijn en vroeg me een doktersafspraak te maken. Ik was in de veronderstelling dat ze het met jou had besproken en dacht dat je misschien geen tijd had om met haar mee te gaan. Het spijt me.’

‘Geeft niets, Doetie,’ reageerde Bente. ‘Wat zei de dokter?’

Anna haalde haar schouders op. ‘Hoofdpijn, gewoon een huis-tuin-en-keukenhoofdpijn. Niets wat niet met een paar aspirientjes te verhelpen is. Zo, en kunnen we nu dan eindelijk verder eten?’

‘Maar ik had toch met je mee kunnen gaan naar de dokter?’ vroeg Bente aan haar moeder.

Anna liet haar lepel zakken en keek haar oudste dochter aan. Er verscheen een zachte blik in haar ogen. ‘Je hebt het altijd zo druk. Ik wilde je niet ongerust maken, zeker niet voor een doodnormale hoofdpijn. Dus heb ik Doetie gevraagd om met me mee te gaan. Daarna ben ik vergeten om je over de afspraak te vertellen. Het was echt geen opzet, ik heb er gewoon niet meer bij stilgestaan...’

*Vanwege het ziekbed van hun
moeder komen Anna's dochters
terug naar hun eiland*

De volwassen zussen Bente, Doutzen en Karen zijn elk een andere kant op gegaan in het leven. Bente, de oudste, runt samen met haar moeder het familiebedrijf op Terschelling: een veenbesfarm. Middelste dochter Doutzen is met haar man geëmigreed naar Griekenland. Jongste telg Karen werkt bij een magazine en woont op het vasteland. Als hun moeder Anna ziek wordt, komen Doutzen en Karen naar het eiland. Maar de ziekte van hun moeder is niet de enige reden. Ieder blijkt ook een persoonlijke motivatie te hebben voor de terugkeer naar Terschelling.

De Friese auteur Martin Scherstra publiceert al jaren romans onder het vrouwelijke pseudoniem Mattie Scherstra-Lindeboom, maar nu doet hij zijn masker definitief af. Ook mannen kunnen familieromans schrijven, en Martin Scherstra zelfs als de beste!

Z&K

ISBN 978 94 0190 314 1 NUR 344

9 789401 903141

www.zomereneuning.nl